

ผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมโดยใช้การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning)

ปริยรัตน์ ศรีชัยวงศ์

นางนุช ตั้งใจเจริญทรัพย์*

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง

*Corresponding author's email: peipei@rmutl.ac.th

รับบทความ 7 เมษายน 2568; แก้ไขบทความ 1 กันยายน 2568; ตอบรับ 3 กันยายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบสื่อสาร (communicative approach) ร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม ซึ่งมักเผชิญข้อจำกัดด้านทรัพยากรการเรียนรู้และโอกาสฝึกฝนภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2567 เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และหลังเรียนชะลอ (pre-test post-test และ delayed post-test) โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยพบว่า การใช้ Active Learning ควบคู่กับ Communicative Approach มีส่วนสำคัญในการเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนร้อยละ 30 และยังคงอยู่ในระดับสูงเมื่อประเมินซ้ำใน Delayed Post-test โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูดที่พัฒนาชัดเจน ขณะที่ทักษะการอ่านและการเขียนมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย นอกจากนี้ ครูผู้สอนและผู้บริหารสะท้อนมุมมองเชิงบวกต่อการประยุกต์ใช้แนวทางดังกล่าว แม้จะยังมีข้อท้าทายในการปรับรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การผสมผสาน Communicative Approach เข้ากับ Active Learning มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน และควรได้รับการต่อยอดผ่านการศึกษาเพิ่มเติมในบริบทที่กว้างขึ้น เพื่อพัฒนากลยุทธ์การเรียนรู้ที่ยั่งยืนในระยะยาว

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก, แนวทางการสอนภาษาอังกฤษเชิงสื่อสาร (CLT), การพัฒนาภาษาอังกฤษ, ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ, โรงเรียนพระปริยัติธรรม

The Impact of Active Learning and the Communicative Approach on English Language Development in Buddhist Monastic Schools

Preeyarut Srichaiwong

*Nongnoot Tangjaijaroensap**

Faculty of Business Administration and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna Lampang

*Corresponding author's email: peipei@rmutl.ac.th

Received 7 April 2025; Revised 1 September 2025; Accepted 3 September 2025

Abstract

This study aimed to investigate the effects of integrating the Communicative Approach with Active Learning on the development of English language skills among students in Buddhist monastic schools, who often face limitations in learning resources and opportunities to practice English. The participants were lower secondary school students enrolled in the 2024 academic year. Research instruments included classroom observations, in-depth interviews, and a series of language assessments administered as a Pre-test, Post-test, and Delayed Post-test. Data were analyzed using both descriptive and inferential statistics. The findings revealed that the integration of Active Learning and the Communicative Approach significantly enhanced student engagement. Post-test scores increased by an average of 30% compared to the Pre-test, and performance remained high in the Delayed Post-test. Listening and speaking skills showed the most notable improvement, while reading and writing skills demonstrated a slight decline. Teachers and school administrators expressed positive perceptions toward the approach, although challenges remained in adapting instructional practices to the specific context of Buddhist monastic schools. Overall, the results indicate that combining the Communicative Approach with Active Learning is an effective strategy for enhancing English language skills. Further research in broader contexts is recommended to develop sustainable learning strategies that can be applied across diverse educational settings.

Keywords: active learning, communicative approach (CLT), English language development, English communication skills, Buddhist monastic schools

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญสำหรับการสื่อสารในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากข้อมูล ข่าวสาร ความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมส่งผลกระทบอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง การมีทักษะด้านภาษาจึงช่วยเพิ่มความเข้าใจในวิถีชีวิตและเปิดโอกาสในการเข้าถึงวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของประเทศต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2566) นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังทำให้การสื่อสารระหว่างบุคคลเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะภาษากลางสำหรับการสื่อสารระดับนานาชาติ (เนิ่น ถิ บิ๊ก ถาว และคณะ, 2567) การพัฒนาทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่รวดเร็วส่งผลให้บุคคลในสังคมต้องสื่อสารกันมากขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจ ภาษาอังกฤษจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารความคิดและดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยีระหว่างกัน (ท้อปไฟว์อิงลิช, 2565) การเรียนรู้วลีภาษาอังกฤษสำหรับการเจรจาต่อรองสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารและสร้างความมั่นใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (Scholarship.in.th, 2563) เพราะจะทำให้มีความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จากความสำคัญดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดให้ภาษาอังกฤษอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) สอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ (พลสุข กรรณาริก และคณะ, 2566)

จากการศึกษาเอกสารการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากขาดทักษะด้านการสื่อสารและความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งสาเหตุเกิดจากบุคลิกภาพส่วนตัว ความกลัวที่จะพูดเนื่องจากสำเนียงไม่ดี ความไม่เข้าใจในหลักไวยากรณ์ การใช้คำไม่เหมาะสมในบริบท และการมีคลังคำศัพท์ที่จำกัด (พระดำรงค์ชัย มหามิตร และสุพจน์ แก้วไพฑูรย์, 2567) นอกจากนี้จากการศึกษาผลการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาพบว่านักเรียนไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ เนื่องจากขาดการฝึกปฏิบัติที่เพียงพอ โดยเฉพาะการฝึกที่เน้นสถานการณ์จริง ซึ่งอาจมาจากความกลัวการทำผิดพลาดและแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่ค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้บรรยากาศในชั้นเรียนที่อาจตึงเครียดและไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษา ยังส่งผลให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (วริศรา มีบุญ, 2567) เช่นกัน ดังจะเห็นได้จาก ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษที่ดีตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ส่งผลให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการแสดงออกและขาดแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (กันตยา มานะกุล และดำเนิน ปัญญาผ่องใส, 2567)

จากปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรมนี้ ทำให้ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดที่จะนำมาแก้ปัญหา ซึ่งจากการศึกษาจากบทความและทฤษฎีของการเรียนการสอนเชิงรุก (active learning) พบว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน โดยการสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม ครูผู้สอนต้องยอมรับในความสามารถในการแสดงออกและความคิดของผู้เรียน ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมา การวิจัยครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความมั่นใจในการใช้ภาษา นอกจากนี้ยังเน้นการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนสายศาสนา โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพอย่างยั่งยืนในด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ

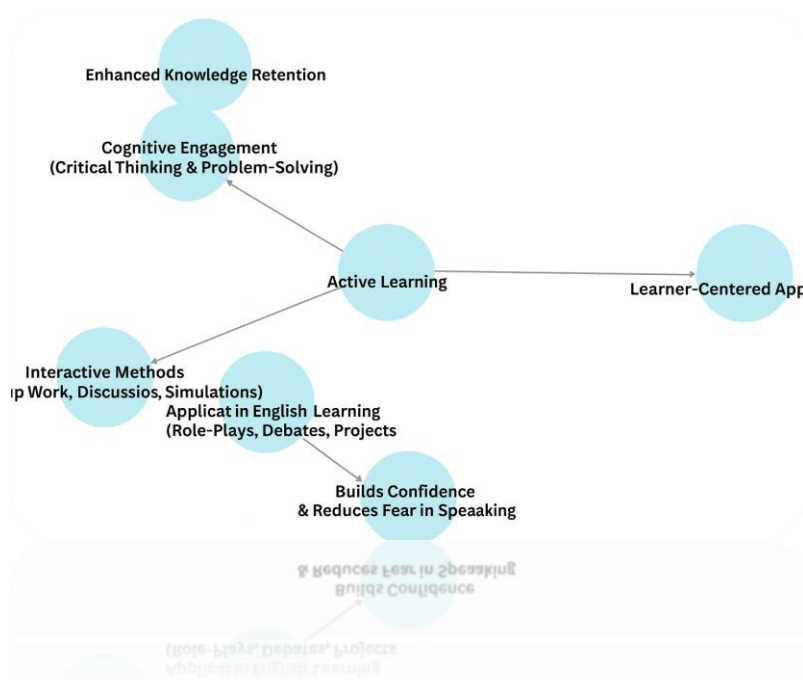
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การเรียนรู้เชิงรุก (active learning) เป็นแนวทางการสอนที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา (Bonwell & Eison, 1991) แนวคิดนี้เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปราย และการแก้ไขสถานการณ์จำลองในชั้นเรียน (Meyers & Jones, 1993) การเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการจดจำในระยะยาว (Freeman et al., 2014) โดยเฉพาะในวิชาภาษาอังกฤษ การเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลาย เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การโต้เถียง และการทำโครงการ ซึ่งช่วยลดความกลัวในการพูดภาษาอังกฤษและเพิ่มความมั่นใจในการสื่อสาร (Prince, 2004; Sivan et al., 2000) ดังแสดงได้แผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1

แผนภาพแสดงองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

จากภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย เริ่มจากแนวทางที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centered approach) ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา (cognitive engagement) ควบคู่ไปกับการใช้วิธีการเรียนแบบโต้ตอบ (interactive methods) เช่น การทำงานกลุ่มและการจำลองสถานการณ์ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจดจำความรู้ในระยะยาว (enhanced knowledge retention) โดยเฉพาะในการเรียนภาษาอังกฤษ วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง (application in English learning) เช่น การโต้เถียงและการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งนำไปสู่การลดความกลัวในการใช้ภาษาและเพิ่มความมั่นใจในการสื่อสาร (builds confidence & reduces fear in speaking)

2. แนวคิด Communicative Approach

แนวทาง Communicative Approach มุ่งพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการพูดและการฟัง ผ่านสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงชีวิตจริง เช่น การสนทนา การถามตอบ และการทำงานเป็นทีม (Richards & Rodgers, 2001) นอกจากนี้ยังส่งเสริมการใช้ภาษาในบริบททางสังคม เช่น การเจรจาและการอภิปราย (Canale & Swain, 1980) ซึ่งเหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสาร โดยเฉพาะในโรงเรียนสายศาสนา ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

องค์ประกอบของแนวคิดการสอน Communicative Approach

หัวข้อ	รายละเอียด
เป้าหมาย	พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง
แนวทางหลัก	- สร้างสถานการณ์การเรียนรู้จากชีวิตจริง - กระตุ้นการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน - เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจริง
วิธีการสอน	- การสนทนา/การถามตอบ/การอภิปราย/การเจรจาต่อรอง/การนำเสนอในที่สาธารณะ
กลุ่มเป้าหมาย	- นักเรียนที่ต้องการพัฒนาทักษะการพูดและการฟัง เช่น นักเรียนในโรงเรียนสายศาสนา
ผลที่คาดหวัง	- นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ/ลดความกลัวในการใช้ภาษา

ตารางที่ 1 แสดงองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทาง Communicative Approach โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนการใช้ภาษาในบริบทที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน ผ่านแนวทางหลักที่เน้นการสร้างสถานการณ์การเรียนรู้จากชีวิตจริง กระตุ้นให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน และจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจริง ในด้านวิธีการสอน ครูผู้สอนจะใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสนทนา การถามตอบ การอภิปราย การเจรจาต่อรอง และการนำเสนอในที่สาธารณะ ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ และเกิดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติที่แท้จริง กลุ่มเป้าหมายของการสอนตามแนวทางนี้ คือ นักเรียนที่ต้องการพัฒนาทักษะการพูดและการฟัง โดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนสายศาสนาที่มักขาดโอกาสฝึกใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้จึงมีความเหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในบริบทดังกล่าว ผลที่คาดหวังคือ นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ ลดความกลัวหรือความกังวลในการใช้ภาษา และมีความมั่นใจมากขึ้นในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในบริบทของโรงเรียนมัธยมสายศาสนาในประเทศไทยชี้ให้เห็นว่า นักเรียนมักประสบปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การขาดความมั่นใจ และความกลัวในการพูดภาษาอังกฤษ (พระมหาดำรงชัย มหามิตร และสุพจน์ แก้วไพฑูรย์, 2567) ปัญหาเหล่านี้มักเกิดจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรการเรียนการสอน รวมถึงบรรยากาศในชั้นเรียนที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษา อย่างไรก็ตาม การประยุกต์ใช้การเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ในบริบทดังกล่าวช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Seemanath & Watanapokakul, 2024) ยิ่งไปกว่านั้น การใช้ Communicative Approach ร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุกยังมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความต้องการเฉพาะตัวของผู้เรียน งานวิจัยของ จุราภรณ์ ปฐมวงษ์ จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

กบินทร์บุรี ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในทุกขั้นตอน เช่น การแสดงบทบาทสมมติและการอภิปรายกลุ่ม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้สามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ (จุราภรณ์ ปฐมวงษ์, 2565) นอกจากนี้ ผลการศึกษาของจิตติน เพลงสันเทียะ และสุนิศา โฆษิตชัยวัฒน์ ยังแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้เชิงรุกมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยกิจกรรมที่ใช้ในชั้นเรียน ได้แก่ การนำเสนอข้อมูล การสนทนาในกลุ่ม และการแสดงความคิดเห็น ซึ่งช่วยเพิ่มความมั่นใจและความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างชัดเจน (จิตติน เพลงสันเทียะ และสุนิศา โฆษิตชัยวัฒน์, 2565) ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 มนัสวี แก้วพลี ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควบคู่กับการสอนที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในรูปแบบไฮบริดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 งานวิจัยนี้ผสมผสานกิจกรรมออนไลน์กับกิจกรรมในห้องเรียน เช่น การทำงานกลุ่ม การแก้ปัญหา และการนำเสนอรายงาน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและเพิ่มพูนความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนในบริบทที่มีข้อจำกัดของการเรียนการสอนแบบปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มนัสวี แก้วพลี, 2566) การค้นพบเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการเรียนรู้เชิงรุกและ Communicative Approach ในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนในบริบทที่หลากหลาย โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านทรัพยากรและรูปแบบการสอนที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของ Communicative Approach และ Active Learning ต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของนักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน
3. เพื่อระบุความท้าทายในการจัดการเรียนการสอนและแนวทางการปรับปรุง

กรอบแนวคิดในการศึกษา

กรอบความคิดในการวิจัย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (communicative approach) ของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (active learning) ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระปริยัติธรรมกลุ่ม 6 จำนวน 4 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ได้มาโดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 90 คน จากโรงเรียนพระปริยัติธรรมในจังหวัดลำปางและน่าน โดยการใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมของนักเรียนจากแต่ละโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างถูกแบ่งตามพื้นฐานทางวิชาการและระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ เพื่อให้เกิดความเป็นตัวแทนที่สมดุล ทั้งนี้ นักเรียนที่มีใบรับรองความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงถูกคัดออกจากการศึกษาเพื่อรักษาความสม่ำเสมอของระดับทักษะในกลุ่มตัวอย่าง ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 90 คน ได้รับการกำหนดตามหลักการคำนวณของ Krejcie and Morgan (1970) ซึ่งเป็นมาตรฐานทางสถิติที่ได้รับการยอมรับในการวิจัยทางการศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือและสามารถขยายผลในบริบทที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2

การกระจายกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียน

จังหวัด	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ลำปาง	วัดพระแก้วดอนเต้า	23 คน
	วัดปงสนุก	22 คน
น่าน	วัดพระธาตุแช่แห้ง	23 คน
	วัดศรีพันต้น	22 คน
รวม	ทั้งหมด	90 คน

ตารางที่ 2 แสดงการกระจายกลุ่มตัวอย่าง 90 คน จากโรงเรียนพระปริยัติธรรมในจังหวัดลำปางและน่าน โดยการใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ นักเรียนจากจังหวัดลำปางมาจากวัดพระแก้วดอนเต้า (23 คน) และวัดปงสนุก (22 คน) ขณะที่นักเรียนจากจังหวัดน่านมาจากวัดพระธาตุแช่แห้ง (23 คน) และวัดศรีพันต้น (22 คน) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในลักษณะนี้ช่วยให้เกิดความสมดุลในการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในแต่ละจังหวัด

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยใช้การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (active learning)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (communicative approach) ของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (active learning)

วิธีการศึกษา

1. การดำเนินการวิจัย

1.1 การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การวิจัยนี้เริ่มต้นด้วยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยก่อนหน้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับแนวทาง Active Learning และ Communicative Approach เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพระปริยัติธรรม (Richards & Renandya, 2022) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ที่ต่ำ ความกลัวในการใช้ภาษาอังกฤษ และข้อจำกัดด้านทรัพยากรทางการศึกษา นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังใช้แนวทางการเปรียบเทียบผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อตรวจสอบว่าหลักการที่เลือกใช้นั้นมีพื้นฐานทางทฤษฎีที่มั่นคง และสามารถปรับใช้ได้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย (Creswell & Poth, 2023)

1.2 การพัฒนาเครื่องมือวิจัย การศึกษานี้ใช้เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของนักเรียน แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับนักเรียน ครู และผู้บริหารเพื่อตรวจสอบมุมมองด้านการสอน และแบบสอบถามที่ใช้ Likert Scale 5 ระดับ วัดทัศนคติและความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ เครื่องมือเหล่านี้ได้รับการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผ่าน Index of Item-Objective Congruence (IOC) ซึ่งมีค่าคะแนน 0.80–1.00 และผ่านการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนำร่อง 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วย Cronbach's Alpha = 0.85 แสดงถึงความสอดคล้องภายในที่ดี (Field, 2018) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลวิจัยมีการออกแบบการทดสอบภายหลังระยะเวลา (delayed post-test) ใน 3-6 เดือน หลังการทดลองเรียน เพื่อประเมินการคงอยู่ของความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ ตลอดจนวิเคราะห์ผลกระทบระยะยาวของ Active Learning และ Communicative Approach ในบริบทของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

2. การกำหนดกรอบแนวคิดและการเก็บข้อมูล

2.1 การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน การวิจัยนี้ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยเน้นการประเมินการมีส่วนร่วมในการเรียนภาษาอังกฤษ และการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลอง

2.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์เชิงลึกจัดทำกับนักเรียน ครู และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนการสอน และผลกระทบของ Active Learning โดยใช้ Semi-Structured Interview Guide ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง

2.3 การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้วิเคราะห์หลักสูตรและแผนการสอน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแนวทางการเรียนการสอน พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับ CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) เพื่อให้แน่ใจว่าเนื้อหาสอดคล้องกับมาตรฐานสากล (Creswell & Poth, 2023)

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพถูกวิเคราะห์โดยใช้ Thematic Analysis (Braun & Clarke, 2021) ในขณะที่ข้อมูลเชิงปริมาณถูกประเมินผ่านการวิเคราะห์ทางสถิติ เช่น การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Field, 2018) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย การศึกษานี้จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ (comparative data analysis) ระหว่าง Pre-Test, Post-Test และ Delayed Post-Test เพื่อตรวจสอบพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษในระยะยาว

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาประเมินประสิทธิภาพของ Active Learning และ Communicative Approach ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม โดยใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพผ่าน Pre-test Post-test และ Delayed Post-test การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากนักเรียน ครู และผู้บริหาร ผลการศึกษพบว่าแนวทางการสอนดังกล่าวช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านการพูดและการฟัง ลดความกลัวในการใช้ภาษาและเพิ่มความมั่นใจของนักเรียนในการสื่อสาร ทั้งนี้การเปรียบเทียบคะแนนระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์เชิงลึกยืนยันว่า Active Learning และ Communicative Approach ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงผลการวิจัยดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pre-test vs. Post-test & Delayed Post-Test)

ผลการวิเคราะห์คะแนน Pre-test, Post-test และ Delayed Post-test แสดงให้เห็นว่าการใช้ Communicative Approach และ Active Learning ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ตามการวิเคราะห์ค่า t-test โดยเฉพาะทักษะการพูดและการฟังที่มีแนวโน้มพัฒนามากที่สุดเมื่อเทียบกับ Pre-test

ตารางที่ 3

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน

ทักษะภาษาอังกฤษ	Pre-test (%)	Post-test (%)	Delayed Post-Test (%)
การพูด (Speaking)	42.5	79.2	74.0
การฟัง (Listening)	48.1	82.0	76.5
การอ่าน (Reading)	53.7	78.3	71.8
การเขียน (Writing)	46.9	75.0	69.5

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน (pre-test) หลังเรียน (post-test) และภายหลัง 3-6 เดือน (delayed post-test) โดยพบว่าทักษะการพูดและการฟังพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญจากการใช้ Communicative Approach และ Active Learning และยังคงอยู่ในระดับสูงใน Delayed Post-Test แม้ว่าทักษะการอ่านและการเขียนจะมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยเนื่องจากโอกาสฝึกฝนน้อยลง อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม การสนทนาในสถานการณ์จริง และการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การเรียนรู้คงอยู่ในระยะยาว

2. ผลการวิจัยจากการใช้แบบสังเกตการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงรุกมากขึ้น โดยสามารถปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนแสดงออกผ่านทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนทั้งในกิจกรรมสำคัญและการสนทนาในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทาย การโต้ตอบกับครูและเพื่อน และการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนตามแนวทางที่กำหนด นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวทาง Active Learning ทำให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้ในบริบทจริง จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียนพบว่าแนวทาง Active Learning และ Communicative Approach ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบการเปลี่ยนแปลงดังนี้

ตารางที่ 4

การเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนก่อนและหลังใช้ Active Learning

พฤติกรรมของนักเรียน	ก่อนใช้ Active Learning	หลังใช้ Active Learning
การกล้าแสดงออก	นักเรียนเฉยๆ ไม่กล้าพูด กลัวใช้ผิด	นักเรียนมีความมั่นใจ กล้าพูดมากขึ้น
การโต้ตอบในชั้นเรียน	มีปฏิสัมพันธ์น้อย ตอบคำถามสั้น ๆ	มีการโต้ตอบที่ดีขึ้น แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	เข้าร่วมกิจกรรมอย่างจำกัด	มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น สนใจเรียน
การใช้ภาษาอังกฤษ	ใช้ภาษาไทยเป็นหลักในชั้นเรียน	ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นในการสื่อสารกับครูและเพื่อน

ตารางที่ 4 แสดงผลหลังการใช้ Active Learning นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้นในการใช้ภาษาอังกฤษ มีการโต้ตอบในชั้นเรียนดีขึ้น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น สะท้อนถึงผลกระทบเชิงบวกของแนวทางการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 5

ผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียน

พฤติกรรมในชั้นเรียน	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)
การตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรม	+65%
ความกล้าแสดงออกในกิจกรรมกลุ่มและการอภิปราย	+35%
การใช้ภาษาอังกฤษแทนภาษาไทยในชั้นเรียน	+58%

ตารางที่ 5 แสดงแนวทาง Active Learning และ Communicative Approach ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนในชั้นเรียน โดยพบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้นถึง 65% สะท้อนถึงความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นในการใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ นักเรียนยังมีพัฒนาการด้านความกล้าแสดงออกในกิจกรรมกลุ่มและการอภิปราย ซึ่งเพิ่มขึ้น 35% แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวในการสื่อสารผ่านกิจกรรมแบบโต้ตอบ ขณะที่การใช้ภาษาอังกฤษแทนภาษาไทยในห้องเรียนเพิ่มขึ้น 58% บ่งชี้ถึงความคุ้นเคยที่มากขึ้นในการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทการเรียนรู้จริง ส่งผลให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น มีการใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนาในห้องเรียนเพิ่มขึ้น และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้นมากขึ้น

3. ผลสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews)

ผลสัมภาษณ์เชิงลึกสะท้อนถึงมุมมองของนักเรียน ครูผู้สอน และผู้บริหารเกี่ยวกับผลกระทบของ Active Learning และ Communicative Approach ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียน นักเรียนให้ความเห็นเกี่ยวกับความสนุกและความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นในการใช้ภาษา ครูมองเห็นการเปลี่ยนแปลงด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสาร ขณะที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความเป็นไปได้ในการขยายแนวทางนี้ไปยังโรงเรียนอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายที่ต้องพิจารณา เช่น การพัฒนาครูผู้สอนและข้อจำกัดด้านทรัพยากร ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการใช้ Active Learning และ Communicative Approach

หัวข้อ	มุมมองของนักเรียน	มุมมองของครูผู้สอน	มุมมองของผู้บริหาร
ความคิดเห็น	85% ของนักเรียนรู้สึกสนุก	90% ของครูเห็นว่านักเรียนมี	สนับสนุนให้ขยาย
เกี่ยวกับแนว	และไม่กลัวการพูดจากการใช้	พัฒนาการด้านการสื่อสารและ	แนวทางนี้ไปยังโรงเรียน
ทางการสอน	Communicative Approach	การมีส่วนร่วมมากขึ้น	พระปริยัติธรรมอื่น ๆ
ประโยชน์ของ	78% ระบุว่า Active Learning	มีข้อเสนอแนะให้ปรับวิธีการสอน	ทรัพยากรที่จำกัดเป็น
Active Learning	ช่วยให้จดจำคำศัพท์และไวยากรณ์	ให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม	อุปสรรคต่อการขยาย
	ได้ดีขึ้น		แนวทางนี้
ความท้าทาย	นักเรียนบางคนยังมีอุปสรรคในการ	ครูบางท่านยังไม่คุ้นเคยกับแนวทาง	ต้องการพัฒนาครูผู้สอน
	ปรับตัวเข้ากับการเรียนเชิงรุก	Communicative Approach	เพิ่มเติมเพื่อรองรับ
			แนวทางนี้

จากตารางที่ 6 สรุปความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญต่อแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning และ Communicative Approach โดยสะท้อนถึงข้อดีที่ได้รับและความท้าทายที่ยังคงมีอยู่ ซึ่งสามารถนำไปปรับปรุงในการพัฒนาแนวทางการสอนต่อไป

อภิปรายผลการศึกษา

1. การวิเคราะห์ความสอดคล้องของผลการวิจัยกับวัตถุประสงค์

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบของ Active Learning และ Communicative Approach ต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม โดยมุ่งเน้นทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงรุก ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าแนวทางดังกล่าวช่วยเพิ่มความมั่นใจและการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะด้านการฟังและการพูด ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่สำคัญก่อนการทดลอง อีกทั้งยังพบว่าการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่การฟังภาษาไทยลดลง สะท้อนถึงการปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ในเชิงบวก

ผลลัพธ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.1 ประเมินผลกระทบของ Active Learning และ Communicative Approach ต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีพัฒนาการด้านการฟังและการพูดที่ชัดเจน ขณะที่ทักษะการอ่านและการเขียนแม้จะลดลงเล็กน้อยใน Delayed Post-Test แต่โดยรวมยังคงดีกว่าก่อนการทดลอง

1.2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของนักเรียน อัตราการเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น 65% และการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนสูงขึ้น 58% แสดงถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงในเชิงบวกและคงทน

1.3 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการสอนและผลลัพธ์ Active Learning และ Communicative Approach ส่งเสริมความมั่นใจและความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นปฏิสัมพันธ์และการลงมือปฏิบัติ

2. การเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ผ่านมา

ผลการศึกษาสนับสนุนงานวิจัยที่ชี้ว่า Active Learning และ Communicative Approach มีประสิทธิภาพ เช่น Seemanath and Watanapokakul (2024) ที่พบว่าการเรียนรู้เชิงรุกช่วยเพิ่มแรงจูงใจและประสิทธิผลของผู้เรียน ขณะเดียวกัน จุราภรณ์ ปฐมวงษ์ (2565) ยืนยันว่าการอภิปรายกลุ่มพัฒนาทักษะการพูดได้อย่างมีนัยสำคัญ และมนัสวี แก้วผลึก (2566) พบว่า Hybrid Learning ซึ่งผสมผสานรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ช่วยเสริมความมั่นใจและการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์

ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า ความสนใจของผู้เรียนและกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ขณะเดียวกัน การสนับสนุนจากครูและโรงเรียนก็เป็นปัจจัยเสริมที่สำคัญ ครูที่ได้รับการอบรม Active Learning สามารถออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านทรัพยากร เช่น สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ อาจเป็นอุปสรรคต่อการขยายผลแนวทางนี้

4. การประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

ผลลัพธ์สามารถนำไปปรับใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมอื่น ๆ หรือในโรงเรียนที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะการบูรณาการ Active Learning และ Communicative Approach ในหลักสูตรการเรียนการสอน นอกจากนี้ ควรพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมครูเพื่อเพิ่มทักษะในการออกแบบกิจกรรมเชิงรุกให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละบริบท

5. ข้อจำกัดของการวิจัย

งานวิจัยนี้ไม่มีการใช้กลุ่มควบคุม จึงไม่สามารถสรุปได้อย่างแน่ชัดว่าการพัฒนาทักษะเกิดจากแนวทางการสอนเพียงอย่างเดียว ขนาดกลุ่มตัวอย่างยังมีจำกัด และไม่ได้พิจารณาปัจจัยเสริม เช่น แรงจูงใจภายใน หรือสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ อีกทั้งความแตกต่างด้านพื้นฐานภาษาของผู้เรียนและข้อจำกัดด้านทรัพยากรยังเป็นอุปสรรคที่สำคัญ

6. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและบทสรุป

ควรมีการศึกษาเชิงทดลองระยะยาวเพื่อประเมินผลลัพธ์ที่คงอยู่ รวมถึงการวิจัยในรูปแบบ Hybrid Learning ที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนการศึกษาในบริบทที่หลากหลายเพื่อให้ผลลัพธ์สามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง การพัฒนาหลักสูตรและการอบรมครูเพิ่มเติมจะช่วยให้แนวทางนี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสรุป การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า Active Learning และ Communicative Approach มีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม โดยช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ การมีส่วนร่วมและความสามารถในการสื่อสาร แม้ว่าจะมีข้อจำกัดบางประการ แต่แนวทางดังกล่าวสามารถขยายผลและปรับใช้ในบริบทการศึกษาที่กว้างขึ้นได้

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ และครูผู้สอนจากโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปางและจังหวัดน่าน ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง ทั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย และเสนอแนะแนวทางปรับปรุงให้ผลงานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง ที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการศึกษาวิจัยฉบับนี้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

<https://academic.obec.go.th/web/news/view/75>

กันตยา มานะกุล และดำเนิน ปัญญาผ่องใส. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย. *วารสารศรีสุวรรณภูมิปริทรรศน์*, 2(1), 21–30. <https://so14.tci-thaijo.org/index.php/JSBR/article/view/558>

จิตติน เพลงสันเทียะ และสุนิศา โฆษิตชัยวัฒน์. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 20(2), 138–152. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/256403>

จุราภรณ์ ปฐมวงษ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารการเรียนรู้สมัยใหม่*, 7(4), 143–159. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/254587>

เฉลิม ถิ บิ๊ก ถาว, เรขา อรัญวงศ์ และนิติกร อ่อนโยน. (2567). ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีประมวลสารสนเทศและการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ที่ส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารด้านการฟังและการพูดภาษาเวียดนามสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารมหาจุฬานาครทรรค์*, 11(9), 110–120. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/279823>

ท็อปไฟว์อิงลิช. (2565). *7 ข้อความสำคัญภาษาอังกฤษทางธุรกิจในเศรษฐกิจโลกปัจจุบัน*. <https://top5english.com/ความสำคัญของ-ภาษาอังกฤษ/>

พระดำรงชัย มหามิตร และสุพจน์ แก้วไพฑูรย์. (2567). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษรายวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Situational Dialogue ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ (Situation Based Learning). *วารสาร มจร โกศัลปริทรรศน์*, 2(3), 45–59. <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/jmkr/article/view/2441>

พลสุข กรณาริก, ณรงค์ดี ลุนสำโรง, นพรัตน์ กันทะพิกุล และอาทิตย์ อินทร์ดีบ. (2566). การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร: CLT สอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป: CEFR. *วารสารปัญญา*, 30(2), 121–137. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/panya-thjo/article/view/261885>

มนัสวี แก้วผลึก. (2566). การพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 20(89), 114–128. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/253723>

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2566). *ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในยุคโลกาภิวัตน์*.

https://avs.kku.ac.th/OER-KKU/101/UTQ-2109/unit1/content/content1/cont-1_1.html

วรศรา มีบุญ. (2567). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่เรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางและเล่าเรื่อง (TPRS) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารการพัฒนาศึกษาปีที่ 1*.

9(11), 464–474. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/278164>

Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom*. ASHE–ERIC Higher Education Reports.

Braun, V., & Clarke, V. (2021). *Thematic analysis: A practical guide*. Sage.

Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1–47. <https://doi.org/10.1093/applin/I.1.1>

Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2023). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (5th ed.). Sage.

Field, A. (2018). *Discovering statistics using IBM SPSS Statistics* (5th ed.). Sage.

Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(23), 8410–8415. <https://doi.org/10.1073/pnas.1319030111>

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>

Meyers, C., & Jones, T. B. (1993). *Promoting active learning: Strategies for the college classroom*. Jossey-Bass.

Prince, M. (2004). Does active learning work? A review of the research. *Journal of Engineering Education*, 93(3), 223–231. <https://doi.org/10.1002/j.2168-9830.2004.tb00809.x>

Richards, J. C., & Renandya, W. A. (2022). *Methodology in language teaching: An anthology of current practice*. Cambridge University Press.

Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching* (2nd ed.). Cambridge University Press.

Scholarship.in.th. (2563, 6 พฤศจิกายน). รวม 18 หัวข้อวลีภาษาอังกฤษที่มีประโยชน์สำหรับ “การเจรจาต่อรองทางธุรกิจ”. <https://www.scholarship.in.th/english-phrases-for-negotiations/>

- Seemanath, P., & Watanapokakul, S. (2024). Active learning in English at work: Assessing effectiveness and EFL undergraduate student attitudes. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 17(1), 538–571. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/LEARN/article/view/270426>
- Sivan, A., Leung, R. W., Woon, C., & Kember, D. (2000). An implementation of active learning and its effect on the quality of student learning. *Innovations in Education and Training International*, 37(4), 381–389. <https://doi.org/10.1080/135580000750052991>